

Spm. nr. S 3882

Til skatteministeren (9/7 03) af:

Morten Homann (SF):

»Vil ministeren oplyse, i hvilke tilfælde der efter reglerne i ejendomsavancebeskatningslovens § 11 ved ekspropriation og salg til et privat skattepligtigt selskab, f.eks. et elselskab, indrømmes skattefrihed for ejendomsavance?«

Begrundelse

Efter bestemmelsen i ejendomsavancebeskatningslovens § 11 sker afståelse af fast ejendom ved ekspropriation skattefrit. Det samme gælder ved afståelse til en køber, der opfylder betingelserne for, at ejendommen i givet fald kan eksproprieres.

Der er således skattefrihed ved afståelse af fast ejendom til et elselskab, da elselskabet vil kunne opnå ekspropriation efter reglerne i § 18 i lov om stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel. Det samme gælder afståelse til trafikelskaber, teleselskaber etc.

De pågældende regler blev indført på et tidspunkt, hvor erhververen i sådanne tilfælde var offentlig myndighed eller koncessionerede selskaber.

I dag er en række af disse erhververe imidlertid private selskaber, der samtidigt er skattepligtige. Det gælder elselskaber, trafikelskaber, teleselskaber etc.

Tidligere kunne skattefriheden bl.a. begrundes med, at da afståelsen skete til offentlig myndighed, medførte reglen en besparelse for de pågældende myndigheder, da afståelsesvederlaget blev fastsat under hensyn til, at afståelsen var skattefri. Denne begrundelse er nu væk i de fleste tilfælde.

Svar (18/7 03)

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Efter den nævnte lovbestemmelse er gevinst, der opnås ved modtagelse af en ekspropriationserstatning skattefri. Tilsvarende gælder gevinst ved salg til en køber, der efter formålet med købet opfylder betingelserne for at ekspropriere ejendommen. Bestemmelsen omfatter alle typer af ekspropriative afståelser. Ud over erstatninger ved salg omfatter bestemmelsen f.eks. også erstatninger udbetalt som følge af pålagte

rådighedsindskrænkninger. Bestemmelsen har sin begrundelse i, at ejendommens ejer ved den indtrådte begivenhed udsættes for et indgreb i sin ejendomsret.

Ud over den situation, hvor der gennemføres en egentlig ekspropriation, omfatter bestemmelsen også den situation, hvor parterne vælger i stedet at løse sagen gennem indgåelse af en frivillig aftale. Det følger af retspraksis, at det ikke i sig selv udelukker en skattefrihed efter bestemmelsen, at aftalen indgås med en ikke-ekspropriationsberettiget, som også betaler vederlaget. Men der skal ligge en ekspropriationskompetence bagved og det en betingelse, at det på aftaletidspunktet måtte påregnes, at dispositionen ellers ville blive gennemført ved ekspropriation. Vurderingen af sandsynligheden for, at en ekspropriation ellers ville blive gennemført, skal foretages på baggrund af samtlige omstændigheder i den enkelte sag.

Som det fremgår, er det et overordnet krav, at der foreligger en ekspropriationskompetence i forhold til afståelsen – formålet med afståelsen skal være dækket af en ekspropriationskompetence. Der er således en klar grænse for, hvilke afståelser der kan omfattes af bestemmelsen, også hvor den frivillige aftale indgås med andre end offentlige myndigheder.

Efter grundlovens § 73 kan ekspropriation kun ske, hvis almenvellet kræver det og kun ifølge lov. Bestemmelser om adgang til ekspropriation findes f.eks. i § 43 i lov om offentlige veje, § 26 i lov om private fællesveje, § 1 i lov graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål, § 15 i lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v., § 18 i lov om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel, § 55 i lov om naturgasforsyning, §§ 37 og 38 i lov om vandforsyning m.v., § 16 i lov om varmforsyning, § 36 i lov om anvendelse af Danmarks undergrund, § 27 i lov om råstoffer, § 71 i lov om vandløb, § 6 i lov om kystbeskyttelse, § 58 i lov om miljøbeskyttelse og § 47 i lov om planlægning.

En række offentlige forsyningsvirksomheder m.v. er gennem årene blev omdannet til skattepligtige aktieselskaber – en tendens som regeringen finder positiv og mener der af bl.a. konkurrencehensyn bør arbejdes videre med. Dette skift har samtidig betydning, at der kan blive tale om ekspropriation, hvor det er et privat skattepligtigt selskab, der konkret står for den forsyningsvirksomhed m.v., der eksproprieres til fordel for, MEN stadig under det overordnede hen-